

Μήγαρις
ἔχω ἄλλο
στό νοῦ μου
πάρεξ
ἐλευθερία
καὶ γλῶσσα;

Δ. Σολωμός

Ἡ Γλῶσσά μας... Ἡ Ἱστορία μας... Ὁ Πολιτισμὸς μας...

• **Ανυπολόγιστη ἡ Ἀξία
τῆς Πνευματικῆς μας Κληρονομιάς** •

Ἡ γλῶσσα εἶναι μίᾱ ἀποθήκη
τῆς μυθικῆς καὶ ἱστορικῆς κληρονομιάς ἐνὸς Πολιτισμοῦ

**Ἡ γλῶσσα, ἡ γνώση, ἡ παράδοση
καὶ τὸ κάλλος***

**Ἡ γνώση συχνὰ εἶναι ἐνσωματωμένη
μέσα στὴν ἴδια τὴν γλῶσσα**

Τὰ παιδιά καλοῦνται πάλι νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξύ τους καὶ μὲ τὴν κοινωνία χωρὶς οὐσιαστικὰ γλωσσικὸ ὄργανο. *Ἄλαλα καὶ ἀφασικά...*

Ἄραγε, πόσες λέξεις θὰ χαθοῦν ἀπὸ τὸ ἤδη ἰσχνὸ λεξιλόγιό τους καὶ αὐτὴ τὴν χρονιά; **Οἱ** δάσκαλοι ἴσως νὰ βρίσκονται στὴν θέση τους, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα παραμένει στὴν *ἐξορία* ἐδῶ καὶ πολλὲς δεκαετίες.

Δὲν ἔχουν ἀπομείνει παρὰ μόνο μερικὰ *θραύσματα* ἀπὸ τὸ *ἱστορικὸ τῆς σῶμα*, ποῦ μοιάζει πιά μὲ δάσος ὑλοτομημένο ἀπὸ ἀπερίσκεπτους ἀνθρώπους. **Π**αλεύουν τὰ παιδιά νὰ τὰ συνταιριάξουν σὲ νοήματα σὲ μιὰ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποία οἱ πληροφορίες συμπυκνώνονται σὲ ὀλοένα καὶ πιὸ μικρὰ καὶ πρακτικὰ «πακέτα», μὲ ὀλοένα καὶ περιορισμένο περιεχόμενο.

* * *

Οἱ διάλεκτοι καὶ οἱ γλῶσσες τοῦ κόσμου ὑποχωροῦν σὲ μεγάλους ἀριθμούς. **Κ**άθε δέκα μέρες χάνεται μία, γράφει ὁ συγγραφέας Ἄλεξ Ρόουζ στὸ περιοδικὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ Πανεπιστημίου Ντρέξελ. **Τ**ὸ 40% ἀπὸ αὐτὲς κινδυνεύει σήμερα μὲ ἐξαφάνιση.

Γιὰ τὸν *θάνατο τῶν γλωσσῶν* γράφει καὶ ὁ Κ. Ντέιβιντ Χάρισον στὸ ὁμῶνυμο βιβλίο του. Καὶ ἐκφράζει τὶς ἀνησυχίες του. Γιατὶ ἡ γλῶσσα μᾶς δείχνει πῶς δουλεύει τὸ μυαλό. Κάθε ἀπώλειά της σημαίνει πῶς κλείνει γιὰ πάντα ἡ πόρτα σὲ ἕναν ἀπέραντο πλοῦτο γνώσεων. **Ἡ γνώση συχνὰ εἶναι ἐνσωματωμένη μέσα στὴν ἴδια τὴν γλῶσσα.**

Ὅταν ἕνας Πολιτισμὸς ἐγκαταλείπει τὴ μητρική του γλῶσσα, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν ἐπικράτηση τῶν *παγκοσμιοποιημένων γλωσσῶν* (ἀγγλικῆς, ἀμερικανικῆς, ἰσπανικῆς), χάνεται γιὰ πάντα ἕνας ἀνεκτίμητος πλοῦτος γνώσεων.

Ὁ λαὸς τῶν Καγιάπο, ὅς ποῦμε, λέει τὴν μέλισσα μὲ 85 διαφορετικὲς λέξεις. Καθεμιὰ ἐξειδικεύει τὶς ἀπειροελάχιστες διαφορὲς τῶν μελισσῶν στὸν τρόπο πτήσης, στὰ τελετουργικὰ ζευγαρώματος, στὴν κατασκευὴ τῆς κερήθρας. Ἄν ἡ γλῶσσά τους χαθεῖ, θὰ χαθεῖ μαζί της καὶ ὁ πλοῦτος τῶν μελισσοκομικῶν τους γνώσεων.

* * *

Ἡ γλῶσσα εἶναι μία ἀποθήκη τῆς μυθικῆς καὶ ἱστορικῆς κληρονομιάς ἑνὸς Πολιτισμοῦ. Οἱ ἱστορίες ποὺ περνοῦν ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ μὲ τὴν προφορικὴ παράδοση χάνονται ἀμετάκλητα ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ θὰ πεθάνει καὶ ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος ποὺ μιλάει αὐτὴ τὴν γλῶσσα...

Ποιοὶ εἴμαστε ἐμεῖς, ποὺ θὰ ποῦμε στὰ παιδιά μας νὰ διατηρήσουν τὴν γλωσσικὴ τους κληρονομιά, ἔστω κι ἂν αὐτὸ τοὺς κοστίσει τὴν πρόσβαση σὲ πιὸ πρακτικὲς σπουδὲς ποὺ ὀδηγοῦν σὲ πιὸ ἐπικερδῆ καριέρα;... ἀντηχεῖ ὁ ἀντίλογος.

Ὅμως, καθὼς οἱ γλωσσικὲς σπουδὲς ὑποχωροῦν μπροστὰ στὴν ἐπικράτηση τοῦ *πρακτικοῦ* καὶ *προσοδοφόρου*, οἱ ἀξίες ποὺ ἀπειλοῦνται σήμερα μὲ ἐξαφάνιση εἶναι ἡ **γνώση**, ἡ **παράδοση** καὶ τὸ **κάλλος**.

Εἶναι αὐτὰ πράγματα ποὺ μποροῦν νὰ ζυγιστοῦν μὲ τὴν ἐξίσωση *κόστος - κέρδος*;

□

(*) Βλ. <http://www.agiazoni.gr/article.php?id=10165109565352382018>. Τοῦ Βρανᾶ Ρούσου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.